

Wymagania edukacyjne z plastyki do programu nauczania „Do dzieła!”. Klasa V

Numer i temat lekcji	Wymagania	
	podstawowe	ponadpodstawowe
	Uczeń:	
1. i 2. ABC sztuki	- podaje przykłady powiązań między sztukami plastycznymi a innymi dziedzinami sztuki, - wymienia miejsca gromadzące dzieła sztuki, - wykonuje w dowolnej technice pracę na określony temat.	- wymienia kilka nazw wydarzeń artystycznych odbywających się w kraju lub na świecie, - wyjaśnia, kim są kustosz, konserwator, kurator, - wykonuje ilustrację do utworu muzycznego, wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy i barwy.
3. Wolor	- wyjaśnia, czym jest wolor, - podaje sposoby zmieniania woloru, - stosuje w swojej pracy barwy zróżnicowane wolorowo.	- stosuje wolor w działaniach plastycznych odpowiednio do tematu i charakteru pracy, - omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanych zróżnicowań wolorowych, - opisuje wpływ woloru na wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu oraz własnej pracy, - porównuje wybrane dzieła pod kątem zastosowanych wolorów barw.
4. i 5. Gama barwna	- wyjaśnia, czym jest gama barwna, - wymienia i charakteryzuje rodzaje gam barwnych, - tłumaczy, czym jest kolor lokalny, i wskazuje kilka przykładów w najbliższym otoczeniu, - wyjaśnia, czym jest tonacja, - określa gamę barwną i tonację wybranych obrazów, - wykonuje pracę w wybranej gamie barwnej.	- podaje przykłady różnych rodzajów gamy barwnej z najbliższego otoczenia, - porównuje gamy barwne i tonacje dwóch wybranych reprodukcji dzieł malarskich, - omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanej gamy barwnej, - wyraża w pracy plastycznej uczucia i nastrój za pomocą odpowiednio dobranych barw, - ocenia wpływ zastosowanej tonacji na nastrój i wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu oraz własnej pracy, - wymienia czynniki wpływające na odbiór barw, - stosuje w działaniach plastycznych różne gamy barwne i tonacje.
6. Kontrasty kolorystyczne	- tłumaczy, na czym polega kontrast barwny, - rozróżnia i rozpoznaje na reprodukcjach różnorodne kontrasty kolorystyczne, - posługuje się wybranym kontrastem barwnym w działaniach plastycznych, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku.	- stosuje różnorodne rodzaje kontrastów barwnych w działaniach plastycznych, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną w wybranej technice, twórczo interpretując zadanie.

Numer i temat lekcji	Wymagania	
	podstawowe	ponadpodstawowe
	Uczeń:	
7. i 8. Dwa style w sztuce średniowiecza: romański i gotycki	- sytuuje epokę średniowiecza w czasie, - wymienia cechy wytworów sztuki średniowiecznej, - podaje przykłady dzieł sztuki romańskiej i gotyckiej, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką średniowiecza.	- określa ramy czasowe okresu romańskiego i gotyckiego w sztuce, - rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki średniowiecznej, - wymienia przykłady wytworów sztuki romańskiej i gotyckiej z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką średniowiecza, twórczo interpretując temat, - wyjaśnia znaczenie stylu w sztuce.
9. Tworzę przez cały rok – Scenografia na Narodowe Święto Niepodległości	- planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje element dekoracyjny, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały.	- projektuje i tworzy dekorację według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy, barwy i kształty, - stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy.
10. i 11. Faktura	- wyjaśnia, czym jest faktura, - określa rodzaje różnych powierzchni na przykładach z najbliższego otoczenia, - podaje poznane przykłady otrzymywania faktury w działaniach plastycznych, - przedstawia przykłady faktury w rysunku, malarstwie i rzeźbie, - uzyskuje w pracy fakturę poprzez odciski przedmiotów, zastosowanie frotżu lub użycie form o określonych powierzchniach, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku.	- omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanej faktury, - porównuje faktury dwóch wybranych reprodukcji dzieł malarskich lub rzeźbiarskich, - ocenia wpływ faktury na nastrój i wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu oraz własnej pracy, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne faktury, - omawia różnice w fakturach uzyskanych w różnego typu działaniach plastycznych, - wyjaśnia, czemu służy stosowanie faktury w rysunku, malarstwie i rzeźbie.

Numer i temat lekcji	Wymagania	
	podstawowe	ponadpodstawowe
	Uczeń:	
12. i 13. Kształt, forma, bryła	- wyjaśnia, czym jest forma, - wyodrębnia i określa kształty przedmiotów z najbliższego otoczenia, - zaznacza w działaniach plastycznych kształty przedmiotów o prostej budowie, - tłumaczy, jaka jest różnica między formą płaską a przestrzenną, - wykorzystuje wybrane formy w działaniach plastycznych.	- wyjaśnia funkcję formy w sztuce, - tłumaczy, czym się różni forma przestrzenna od rzeźby, - porównuje formy dwóch wybranych reprodukcji dzieł malarskich lub rzeźbiarskich, - ocenia wpływ zastosowanych kształtów lub brył na nastrój i wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu lub rzeźby oraz własnej pracy, - wykorzystuje formę jako środek wyrazu plastycznego w działaniach twórczych.
14. Proporcje i kontrasty form	- tłumaczy, na czym polega kontrast form w dziele sztuki, - wyjaśnia, czym są proporcje form w dziele sztuki, - posługuje się kontrastem form w działaniach plastycznych, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku.	- ocenia wpływ proporcji lub kontrastów form na nastrój i wymowę dzieła na podstawie reprodukcji oraz własnej pracy, - porównuje wybrane dzieła pod kątem zastosowanych proporcji lub kontrastów form, - wyraża w pracy plastycznej uczucia i nastrój za pomocą kontrastowo lub proporcjonalnie zestawionych form, - stosuje różnorodne rodzaje kontrastów form w działaniach plastycznych, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo interpretując zadanie.
15. Proporcje form w sztuce renesansu	- sytuuje epokę w czasie, - wymienia cechy wytworów sztuki renesansowej, - podaje przykłady dzieł sztuki renesansowej, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką renesansu.	- określa ramy czasowe epoki, - rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki renesansowej, - wymienia przykłady wytworów sztuki renesansu z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką odrodzenia, twórczo interpretując temat.
16. Tworzę przez cały rok – Dekoracja na Boże	- planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje element dekoracyjny, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały.	- projektuje i tworzy dekorację według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy, barwy i kształty, - stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, - dba o estetyczne i staranne wykonanie

Numer i temat lekcji	Wymagania	
	podstawowe	ponadpodstawowe
	Uczeń:	
Narodzenie		pracy.
17. Kompozycja centralna	- wyjaśnia, czym jest kompozycja, - wskazuje przykłady kompozycji centralnej w najbliższym otoczeniu, - rozpoznaje kompozycję centralną w dziele sztuki, - wykorzystuje zasady tworzenia kompozycji centralnej w działaniach plastycznych.	- przedstawia rolę kompozycji jako środka wyrazu plastycznego, - określa cechy kompozycji centralnej na przykładzie wybranej reprodukcji obrazu, - wyjaśnia, czym jest akcent plastyczny, - wskazuje w dziele akcent plastyczny, - stosuje kompozycję centralną i akcent plastyczny w działaniach twórczych.
18. i 19. Kompozycja symetryczna i asymetryczna	- wymienia niektóre cechy kompozycji symetrycznej i asymetrycznej, - wskazuje przykłady kompozycji symetrycznej w najbliższym otoczeniu, - rozpoznaje układy symetryczne i asymetryczne na płaszczyźnie oraz w przestrzeni, - tworzy kompozycję symetryczną i asymetryczną za pomocą poznanych środków wyrazu, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku.	- wskazuje różnice między kompozycją symetryczną i asymetryczną, - omawia cechy kompozycji symetrycznej i asymetrycznej na przykładzie wybranych reprodukcji, - porównuje wybrane obrazy pod kątem zastosowanej kompozycji, - twórczo stosuje kompozycję symetryczną i asymetryczną w działaniach plastycznych, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo interpretując zadanie.
20. i 21. Kompozycja otwarta i zamknięta	- wymienia cechy kompozycji otwartej i zamkniętej, - wskazuje przykłady kompozycji otwartej i zamkniętej w najbliższym otoczeniu, - określa rodzaj kompozycji wybranych dzieł malarskich, - stosuje kompozycję otwartą i zamkniętą w działaniach plastycznych.	- wskazuje różnice między kompozycją otwartą i zamkniętą, - przedstawia rolę kompozycji jako środka wyrazu plastycznego, - porównuje wybrane reprodukcje dzieł pod kątem zastosowanej kompozycji, - w twórczy sposób stosuje odpowiednie środki wyrazu plastycznego do ukazania kompozycji otwartej i zamkniętej, - tworzy kompozycję otwartą i zamkniętą na płaszczyźnie z zastosowaniem wybranej techniki.

Numer i temat lekcji	Wymagania	
	podstawowe	ponadpodstawowe
	Uczeń:	
22. i 23. Kompozycja statyczna i dynamiczna	- omawia cechy kompozycji statycznej i dynamicznej, - podaje przykłady kompozycji statycznej i dynamicznej w najbliższym otoczeniu, - wymienia elementy i układy tworzące kompozycję dynamiczną i statyczną, - wskazuje przykłady kompozycji statycznej i dynamicznej w reprodukcjach wybranych dzieł, - tworzy kompozycję dynamiczną za pomocą poznanych środków wyrazu, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku.	- wskazuje różnice między kompozycją statyczną i dynamiczną, - wykonuje na płaszczyźnie kompozycję dynamiczną z zastosowaniem wybranej techniki plastycznej, - omawia wybrane reprodukcje pod kątem zastosowanej kompozycji, - twórczo wykorzystuje różnorodne techniki i środki wyrazu do tworzenia kompozycji statycznej i dynamicznej, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo interpretując zadanie.
24. Kompozycja dynamiczna w sztuce baroku	- sytuuje epokę w czasie, - wymienia cechy wytworów sztuki barokowej, - podaje przykłady dzieł sztuki baroku, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką baroku.	- określa ramy czasowe epoki, - rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki barokowej, - wymienia przykłady wytworów sztuki baroku z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką baroku, twórczo interpretując temat.
25. Kompozycja statyczna w sztuce klasycyzmu	- sytuuje epokę w czasie, - wymienia cechy wytworów sztuki klasycystycznej, - podaje przykłady dzieł sztuki klasycyzmu, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką klasycyzmu.	- określa ramy czasowe epoki, - rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki klasycyzmu, - wymienia przykłady wytworów sztuki klasycyzmu z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką klasycyzmu, twórczo interpretując temat.
26. Tworzę przez cały rok – Dekoracja na Wielkanoc	- planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje element dekoracyjny, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały.	- projektuje i tworzy dekorację według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy, barwy i kształty, - stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy.

Numer i temat lekcji	Wymagania	
	podstawowe	ponadpodstawowe
	Uczeń:	
27. i 28. Kompozycja rytmiczna	- wskazuje układy rytmiczne w najbliższym otoczeniu, - rozpoznaje kompozycję rytmiczną w dziele sztuki, - wyjaśnia, czym się charakteryzuje kompozycja rytmiczna, - tworzy na płaszczyźnie układy z zastosowaniem kompozycji rytmicznej, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku.	- omawia wybraną reprodukcję obrazu pod kątem zastosowanej kompozycji rytmicznej, - wskazuje przykłady kompozycji rytmicznej w wybranych dziełach, - wyjaśnia, jakie zjawiska można przedstawić na płaszczyźnie z zastosowaniem kompozycji rytmicznej, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo interpretując zadanie.
29. Układy form w naturze	- podaje przykłady różnych układów form w naturze, - wykonuje pracę plastyczną inspirowaną formami naturalnymi.	- wskazuje podobieństwa między różnymi kompozycjami dzieł sztuki a układami form naturalnych, - wykonuje dokumentację fotograficzną, filmową lub rysunkową układów widocznych w formach naturalnych i sztucznych.
30. Tworzę przez cały rok – Dekoracja na Dzień Ziemi	- planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje element dekoracyjny, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały.	- projektuje i tworzy dekorację według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy, barwy i kształty, - stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy.